

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Bruksskolan i
Tierps kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Bruksskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Bruksskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda ett systematiskt jämställdhetsarbete som involverar all personal och ingår i undervisning och skolans verksamhet i övrigt.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och utveckla lärarnas arbete med att anpassa undervisningen till aktuell elevgrupp så att alla elever får en stimulerande och utmanande undervisning.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt som efterföljs i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **18 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:9881) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärares förutsättningar. Tillsammans med lärarna och elevhälsan följer rektorn upp kunskapsresultat som omdömen, betyg, nationella provresultat och kartläggningar. Utöver kunskapsresultat följer rektorn även upp andra områden som åtgärdsprogram och elevnärvaro. Rektorn skaffar sig en bild av styrkor och utvecklingsbehov i undervisningen genom egna och elevhälsans lektionsobservationer samt genom möten med lärare. Lärarnas förutsättningar att bedriva undervisning följer rektorn upp via spontana lektionsbesök samt i strukturerade samtal med elevhälsan och lärare. Rektorn bedriver ett analysarbete på flera nivåer som involverar såväl lärare som elevhälsa. Analyserna görs dels löpande under läsåret med fokus på enskilda elever och klasser, dels övergripande för hela skolan terminsvis och läsårsvis. I analyserna görs exempelvis jämförelser mellan klasser, årskurser, ämnen, betyg, resultat från nationella prov, samt mellan flickor och pojkar. Resultaten jämförs även över tid och sätts i relation till resultat från andra skolor i kommunen. Rektorn analyserar även resultaten i förhållande till undervisningens kvalitet. Utifrån analyserna har rektorn dragit tydliga slutsatser och beslutat om utvecklingsområden med konkreta åtgärder.

Exempelvis har rektorn identifierat ett behov av att utveckla undervisningen så att alla elever utmanas och stimuleras.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och resursfördelningen har en tydlig koppling till de behov som har identifierats. För att möta behovet av att utmana och stimulera eleverna i högre grad har rektorn initierat ett arbete kring variation och struktur som bland annat innefattat att lärarna tillsammans med rektorn och representanter ur elevhälsan fört samtal om och provat nya strategier och metoder i sin undervisning. Vid uppföljning av åtgärderna har rektorn exempelvis sett att lärarna har blivit bättre på att planera sin undervisning, att fler elever stannar kvar i klassrummet samt att koncentrationen hos eleverna har ökat. Utifrån sin analys och identifierade behov fördelar och omfördelar rektorn löpande resurser. Exempelvis har personella resurser styrts till vissa klasser och vissa lektioner för att kunna möta identifierade behov bättre och på så vis främja måluppfyllelsen.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en organisation för samverkan mellan lärare samt mellan lärare och elevhälsan. Lärarna har olika ändamålsenliga forum för samverkan framförallt genom arbetslagsmöten och elevhälsamöten. Utöver dessa forum samverkar lärarna på klasskonferenser och studiedagar. Alla möten har en agenda och leds av rektorn eller av rektorn utsedda personer. Dock uppger elevhälsan i intervju att samverkan mellan elevhälsa och lärare behöver utvecklas. Det behövs tydligare rutiner för samverkan, men också ett planerat främjande och förebyggande arbete. Vidare har inte samtliga lärare förutsättningar att delta på alla möten och vissa lärare har därmed få möjligheter att regelbundet samverka med en kollega kring undervisningen i ämnet eller att ta del av ett kollegialt lärande. Det kollegiala lärandet bedrivs utifrån det beslutade utvecklingsområdet språkutvecklande arbetssätt, detta under ledning av förstelärare. Rektorn följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen och har bland annat uppmärksammat att lärarna har fått syn på att de behöver bryta ner lektioner i kortare pass. Arbetet har även bidragit till att elevernas intresse för begrepp har ökat vilket i sin tur har haft positiv påverkan på elevernas ordförråd.

Rektorn tydliggör till viss del skolans rutiner och arbets- och förhållningssätt för lärarna och ser till att obehöriga lärare får en övervägd introduktion. Det framkommer att vissa gemensamma arbets- och förhållningssätt behöver tydliggöras av rektorn då det finns lärare som inte agerar utifrån överenskomna arbetssätt och förhållningssätt. Nyanställda och obehöriga lärare ges en planerad introduktion och information kring

vad som gäller på skolan och nyexaminerade lärare får en mentor tilldelad. I samtal följer rektorn även upp hur det går för den obehöriga eller nyanställda läraren.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder inte ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Visserligen finns kunskapsresultat och trygghetsresultat uppdelat på flickor respektive pojkar men någon djupare analys av orsaker till eventuella skillnader i resultat mellan könen genomförs inte. Det sker heller inte några riktade insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I granskningen framkommer också att pojkar till exempel har fler tillsatta resurser jämfört med flickor och att det oftast är pojkar som stör ordningen i klassrummet. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer bekräftas bilden av att pojkar tar mest plats i klassrummen vad gäller talutrymme samt får mer uppmärksamhet av lärare. Även Skolinspektionens skolenkät 2024 visar att flickor upplever lägre nöjdhet inom flertalet områden jämfört med pojkar. Jämställdhetsarbetet som bedrivs på skolan är begränsat till vad som ingår i kursplanerna och jämställdhetsfrågan är inte levande och medvetandegjord inom kollegiet och i undervisningen. Exempelvis uppger lärare att de fokuserar mer på individer snarare än perspektivet kön och rektorn beskriver att jämställdhet inte är ett fokusområde på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda ett systematiskt jämställdhetsarbete som involverar all personal och ingår i undervisning och skolans verksamhet i övrigt.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det på skolan saknas ett aktivt och strategiskt jämställdhetsarbete där utbildningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Att skolans jämställdhetsarbete inte sker aktivt och strategiskt riskerar medföra att eleverna inte ges samma förutsättningar i undervisningen oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, utifrån en helhetssyn av skolans jämställdhetsuppdrag, tillsammans med lärarna, på ett medvetet och systematiskt sätt, utvecklar jämställdhetsarbetet för att säkerställa att jämställdhetsarbetet genomsyrar utbildningen. Rektorn kan exempelvis, i samverkan med personal, se över det arbete som redan görs hos enskilda lärare, samt arbeta för att hela skolan ska ha ett strategiskt arbete i alla årskurser. Arbetet kan påbörjas med uppföljning och en fördjupad

nulägesanalys av skillnader mellan flickors och pojkars kunskapsresultat, upplevelse av trygghet och studiero samt lärarnas medvetenhet kring normer och jämställdhet i undervisningen. Utifrån vad uppföljningen och analysen visar kan rektorn fatta beslut om åtgärder som bidrar till elevernas möjlighet att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Med ett strategiskt jämställdhetsarbete kan skolan även bidra till att elever förmår att kritiskt granska könsmönster som kan begränsa dem och andra i livsval och livsvillkor. Genom att rektorn tar fram specifika insatser för jämställdhetsarbetet kan rektorn följa upp och se effekten av arbetet. För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens rapport om Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val ¹ samt Skolverkets material Aktivt jämställdhetsarbete i skolan - Skolverket ²

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och varierad och lärarna arbetar aktivt med att tydliggöra syftet med undervisningen och till viss del med att stödja eleverna. På skolan finns en gemensam lektionsstruktur som oftast följs av lärarna och anpassas utifrån ämne och lektionsinnehåll. De flesta lektioner innehåller en tydlig start med en gemensam introduktion som förmedlar lektionsinnehållet. Lärarna presenterar lektionsinnehållet skriftligt på tavlan med hjälp av bildstöd och går också igenom lektionens mål. Lektionerna har även ett tydligt avslut som innebär att eleverna plockar

¹ Skolinspektionen (2024). Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val. Tematisk kvalitetsgranskning

² Skolverket (2024). Hämtad från Skolverkets hemsida <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/aktivtjamstalldetsarbete-i-skolan> hämtad 12 maj 2025

ihop och samlas. Det förekommer också att lärare sammanfattar lektionen, kopplar an till syfte och mål samt uppmanar eleverna att reflektera kring lektionens innehåll, vad de gjort och vad de lärt. Det framkommer vidare att undervisningen i huvudsak är varierad och att lärare arbetar med att stödja eleverna. Det finns ett sammanhang och ett logiskt flöde i lektionerna som lärarna skapar genom att variera lektionernas upplägg utifrån ämne, lektionernas längd och innehåll, även om det framkommer i intervju med elever att genomgångar kan uppfattas som långa. Överlag varieras lektionernas aktiviteter efter lärarens genomgång och eleverna får exempelvis se film kopplat till genomgången eller arbeta självständigt eller i par med uppgifter. Lärarna och annan personal rör sig runt i klassrummet för att försäkra sig om att eleverna förstår, kommer i gång och bibehåller sitt engagemang. Det framgår dock i intervjuer med lärare och i Skolinspektionens lektionsobservationer att vissa elever inte kommer i gång samt att vissa elever inte kan bibehålla sitt engagemang och fokus utan ägnar sig åt annat än skolarbete.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna ger eleverna ett reellt inflytande på arbetsformer och innehåll i undervisningen. Lärarna arbetar för att involvera eleverna i undervisningen, exempelvis genom att låta eleverna svara på en kort fråga om vad de har lärt sig i slutet av en lektion. Vid terminsstart får eleverna svara på frågor om hur de vill arbeta, exempelvis om de vill arbeta i grupp eller i par. Eleverna får regelbundet utvärdera arbetsområden och resultaten från utvärderingarna tar lärarna med sig inför fortsatt planering. Det framkommer exempelvis att elever har önskat mer undervisning utomhus och att det beaktats av lärare.

Lärarna utformar undervisningen så att eleverna får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt eget lärande. Lektionerna innehåller inslag av reflektion och eleverna ges olika strategier för sitt lärande bland annat genom att lärarna visar eleverna att det finns olika sätt att tänka på. Lärarna ställer öppna frågor, resonerar med eleverna och uppmuntrar till olika sätt lösa uppgifter på. Eleverna får reflektera såväl enskilt som tillsammans med andra och uppmanas att tänka fritt i relation till ämnet. Vissa elever får skriva loggbok över vad de har arbetat med under en lektion och inför utvecklingssamtal får alla elever svara på reflekterande frågor kring sitt lärande. Det förekommer även att elever får sätta mål samt reflektera kring dem. I mer löpande sammanhang gör lärarna på olika sätt beroende på elevgrupp genom att till exempel använda reflektionsfrågor i sitt ämne, samtala med eleverna och arbeta med studieteknik. Elever uppmanas exempelvis att använda tankekartor och överstrykningspennor för att bearbeta texter och lärare låter elever reflektera över vad som passar dem bäst.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar överlag med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärare uppmuntrar och motiverar eleverna genom att positivt bekräfta elevers prestationer. Lärare kan även motivera elever genom att säga att de tror på dem och att de tror att de kommer klara av de uppgifter de får. Det förekommer även att elever får arbeta på beting eller arbeta efter egna arbetsscheman, även det i syfte att öka motivation och lust. Lärarnas återkoppling på uppgifter ges till eleverna både muntligt och skriftligt beroende på elev och situation. Ibland sker återkopplingen i stunden och kopplat till ett konkret framsteg för att synliggöra det eleven har lyckats med. Vissa lärare visar eleverna att de har höga förväntningar på dem, exempelvis genom att uppmuntra eleverna att prova svårare uppgifter. Det skiljer sig dock åt bland lärarna i vilken omfattning detta görs.

Lärarna arbetar begränsat med att anpassa undervisningens innehåll och arbetssätt så att det stimulerar och utmanar alla elever. Lärarna uppger i intervjuer att de arbetar med anpassningar för både gruppen som helhet och enskilda elever i behov av stödinsatser och att arbetet sker i samverkan med elevhälsan. Exempelvis arbetar lärarna med bildstöd som språkstöd för hela gruppen och elever kan få anpassat antal arbetsuppgifter samt arbeta i nivåanpassade grupper i vissa ämnen. Då flera elever har annat modersmål än svenska så arbetar lärarna språkutvecklande och arbetar med att anpassa undervisningen utifrån elevernas språkliga nivå. Av granskningen framgår att elevhälsans arbete med att utveckla undervisningen till största del sker genom åtgärdande stödinsatser kopplade till individuella elever. I intervju med elevhälsan framgår också att lärarnas undervisning till största del anpassas efter en medelnivå, snarare än för att stimulera och utmana alla elever i sin kunskapsutveckling. Detta kan också bekräftas i Skolinspektionens lektionsobservationer. Lärarna inleder oftast lektionen med en gemensam uppgift. För elever som nått längre i sin kunskapsutveckling och behöver extra utmaningar finns i vissa fall extrauppgifter som eleverna själva får hämta. Det förekommer också att elever som blivit klara med sina uppgifter får läsa bok eller göra klart andra uppgifter i väntan på att de övriga eleverna ska bli klara.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och utveckla lärarnas arbete med att anpassa undervisningen till aktuell elevgrupp så att alla elever får en stimulerande och utmanande undervisning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att undervisningen inte är utformad på ett sätt som stimulerar och utmanar alla elever. Utöver att elever riskerar att inte nå sin fulla potential kan detta medföra att elever förlorar sitt engagemang och intresse för undervisningen och istället ägnar sig åt annat än vad lektionen är avsedd för.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, gemensamt utvecklar undervisningen så att den stimulerar och utmanar alla elever utifrån deras behov och förutsättningar. I detta ingår att anpassa undervisningen utifrån behov hos såväl de elever som behöver stöd för att uppnå målen för utbildningen som de elever som nått långt i sin kunskapsutveckling. Förslagsvis kan arbetet inledas med en inventering av vilka former för stimulerande och utmanande undervisning och uppgifter som lärare redan arbetar med. Skolinspektionen föreslår även att rektorn planerar och leder tillfällen där lärarna gemensamt diskuterar och delger varandra hur undervisningen kan bli mer differentierad och utmanande. Som stöd i arbetet rekommenderas Skolinspektionens rapport om Stimulerande undervisning för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling³ och Skolors arbete för en tillgänglig lärmiljö för elever med neuropsykiatriska svårigheter⁴

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever och elevhälsa samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

³ Skolinspektionen (2023). Stimulerande undervisning för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Tematisk kvalitetsgranskning

⁴ Skolinspektionen (2023). Skolors arbete för en tillgänglig lärmiljö för elever med neuropsykiatriska svårigheter. Tematisk kvalitetsgranskning

Arbetet för trygghet

Av granskningen framgår att rektorn i huvudsak leder ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan, men att personal till viss del har olika förhållningssätt i arbetet. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser på olika nivåer. Skolans kurator leder trygghetsteamet och elevrådet med fokus på trygghetsarbete. Det pågår också insatser för att utveckla och upprätthålla gemensamma förhållningssätt i trygghetsarbetet. Bland annat har lärarna fått utbildning inom lågaffektivt bemötande och rastvärdar arbetar utifrån överenskomna förhållningssätt. Därutöver består skolans främjande trygghetsarbete av en hög personaltäthet under lektioner och raster. Vidare visar granskningen att förebyggande arbete och åtgärdande insatser utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Trygghetsarbetet bygger på en analys av trygghetsresultat såsom trygghetsenkäter, trygghetsvandringar, samtal om trygghetsfrågor under elev- och klassråd samt frågor inkluderade i hälsosamtalen. De olika uppföljningarna analyseras av elevhälsan, rektorn, lärarna och följs upp med eleverna. Exempelvis har det framkommit att det sker mycket konflikter på fotbollsplanen och som åtgärd har rektorn anlitat en fotbollstränare som ska komma till skolan och prata med eleverna om hur de ska bete sig på fotbollsplanen. Rektorn har även uppmärksammat att skolan behöver utveckla sitt arbete med vuxenstyrda rastaktiviteter för att minska konflikter som följer med in i klassrumsmiljön och påverkar studier negativt. Det framgår visserligen av granskningen att det finns en samsyn om hur tryggheten ska vara, men också att det förekommer att personal inte följer de överenskommelser som finns. Elever på låg- och mellanstadiet beskriver i intervju att det regelbundet förekommer konflikter såväl i klassrummet som utanför, men att elever vet vem de ska vända sig till om de känner sig otrygga eller illa behandlade och flertalet elever känner sig trygga på skolan.

Arbetet för att studiero och lugn miljö

Rektorn bedriver på flera sätt ett samlat arbete för att främja studiero på skolan men lärarna har till viss del olika förhållningssätt i arbetet med att skapa studiero. Lärarna använder vissa gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö, exempelvis finns ordningsregler, gemensam lektionsstruktur och fasta placeringar i klassrummen. Lärare och elever för samtal om hur de ska ha det i klassrummet och elevernas syn på studieron kartläggs med hjälp av enkäter och diskuteras i samband med utvecklingssamtal, klassråd och elevråd. Lärare för diskussioner om studiero med elevhälsan och i vissa klasser görs riktade insatser som exempelvis dubbelbemanning eller uppdelning av klassen i mindre grupper. Det framgår av granskningen att det saknas luddämpande möbler, vilket medför en hög ljudnivå när eleverna rör på sig i klassrummet. Trots det pågående samlade arbetet i kollegiet framkommer i granskningen att

lärare har olika syn på vad studiero innebär och att även eleverna har det. Detta har lett till att de överenskommelser som finns inte följs konsekvent och att lärare använder olika metoder och strategier för att upprätthålla och åtgärda studieron. Det förekommer att lärare använder metoder som inte fungerar, varpå elever ägnar sig åt annat än skolarbete och det finns elever som upplever sig störda i sitt skolarbete. Studieron varierar därför mellan klasser, ämnen och lärare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt som efterföljs i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om det på skolenheten pågår ett arbete för att förbättra studieron så varierar det hur lärarna hanterar uppkomna situationer och hur de bestämda förhållningssätten efterlevs. Utan gemensamma förhållningssätt riskerar enskilda lärares förmåga att få avgörande betydelse för vilken studiero som råder i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna diskuterar vad som kännetecknar god studiero och vilka faktorer som är betydelsefulla för att eleverna ska kunna koncentrera sig på undervisningen. Det kan till exempel handla om att rektorn initierar gemensamma diskussioner om förhållningssätt men också ger lärarna möjlighet att dela med sig av de verktyg som de använder för att skapa studiero. Rektorn kan också engagera elevhälsans olika professioner i arbetet. Det är viktigt att rektorn säkerställer att gemensamma förhållningssätt och rutiner efterföljs av all personal på skolan. Eftersom genomförandet av undervisningen i hög grad påverkar studieron, är också arbetet med att anpassa undervisningen så att den utmanar och stimulerar alla elever en del i att förbättra studieron på skolan. Gemensamma förhållnings- och tillvägagångssätt bidrar till att lärarna kan hantera uppkomna situationer på likartat sätt. Genom att lärarna får möjlighet att dela med sig av erfarenheter och de verktyg som de använder sig av kan de också få stöd av varandra i hur arbetet kan utvecklas och på så sätt skapa ett mer främjande arbete för studiero. För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens rapport Skolors arbete med trygghet och studiero⁵.

⁵ Skolinspektionen. Skolors arbete med trygghet och studiero. En tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2018–2019

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla årskurser och ämnen och att rektorn har vissa förklaringar till avvikelser som identifieras. Exempelvis har rektorn uppmärksammat avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov varpå samtal har förts med lärare varefter rektorn har kommit fram till rimliga förklaringar. Rektorn har också sett i sina analyser att lärare i de lägre årskurserna tenderar att sätta lägre omdömen i förhållande till resultat och har dragit slutsatsen att det handlar om en oro hos lärarna för att deras omdömen ska ifrågasättas av lärare i de högre årskurserna. När rektorn noterar avvikelser och skillnader för hen samtal med berörda lärare kring bedömningarna.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. En stor del av arbetet grundar sig i att lärarna arbetar i par och att de samplanerar undervisningen inom ämnet. Därutöver använder lärarna Skolverkets bedömningsstöd i de ämnen det finns och kartläggningar i övriga ämnen. Lärarna använder varierade bedömningsmetoder och examinationsformer som exempelvis prov, diagnostiska tester och elevernas arbete under lektionerna. Skolans specialpedagog stödjer lärarna i vissa bedömningsfrågor.

Rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet diskuterar frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer, bland annat i form av avsatta dagar under lov och studiedagar. Lärarna sambedömer även med andra lärare på andra skolor inom kommunen. Därutöver finns möjlighet för lärare att dela med sig av elevers arbeten för att diskutera bedömningar med kollegor under veckovisa utvecklingsmöten. Mötena leds av rektorn eller av en

person utsedd av rektorn. Vid bedömning av nationella prov organiserar rektorn tillfällen då lärare i ämnet sambedömer, både inom skolan och tillsammans med lärare på andra skolor inom kommunen. Rektorn har även fört samtal med lärare om innebörden av att de nationella proven särskilt ska beaktas. Lärare som är oerfarna eller obehöriga får stöd i bedömning av behöriga och mer erfarna lärare i bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Anna Cervell, utredare.

I handläggningen av ärendet har Janette Örning Alm, utredare (föredragande) och Susanne Lindberg Åkerberg, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttrande.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4 och 5 mars 2025. Besöket genomfördes av utredarna Janette Örning Alm och Susanne Lindberg Åkerberg.

Bruksskolan är en kommunal grundskola belägen i Tierps kommun. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går cirka 123 elever i skolan. Skolan leds av en rektor.